

Metsäteollisuuden yritykset uudistavat työelämää

Paikallisilla työehdoilla turvataan työpaikkoja, varmistetaan investointeja ja tuetaan liiketoiminnan kasvua

Yrityskohtaisten työehtojen idea on yksinkertainen: kun työehdot sovitetaan yrityksen, tehtaan tai tuoteryhmän tilanteeseen, niissä voidaan paremmin huomioida kulloisetkin markkina- ja liiketoimintatilanteet.

Uudistus tuo työehtoista sopimisen nykypäivään

Metsäteollisuus ry on irtautumassa työehtosopimustoiminnasta, ja työehtoista sopiminen on toimialalla siirtymässä yritys- ja tuoteryhmätasolle. Tulevaisuudessa yritykset voivat sopia henkilöstönsä kanssa palkoista ja kaikista sellaisista työehtoista, joista sopimista ei ole lailla rajoitettu.

Muutos toteutuu lähivuosina, kun voimassa olevat työehtosopimukset päättyvät.

Metsäteollisuus ry vastaa voimassa olevista työehtosopimuksista niiden päättymiseen asti, pisimmillään vuoden 2022 loppuun.

Yritykset suunnittelevat ja rakentavat uudenlaiset sopimisen tavat omista lähtökohdistaan ja kunnioittavat henkilöstönsä oikeutta järjestäytyä omista lähtökohdistaan. Työntekijöiden järjestäytymisvapauten tai ammattiyhdistystoimintaan uudistus ei vaikuta.

Uudistuksen taustalla on Metsäteollisuus ry:n pitkäaikainen tavoite työehtosopimusten rakenteellisesta kehittämisestä. Tämä ei ole liittokierroksilla eikä aiemman keskitetyn neuvottelujärjestelmän aikana edennyt. Valtakunnallinen, järjestöjen välinen sopimusjärjestelmä vastaa heikosti erilaisissa markkina- ja taloustilanteissa olevien yritysten, niiden liiketoiminta-alueiden ja yksittäisten tehtaiden tarpeisiin.

Suomen kankea työmarkkinajärjestelmä on jo pitkään kaivannut kaikkia osapuolia hyödyttäviä uudistuksia. Nykyinen lainsäädäntö, työmarkkinajärjestelmä, paikallisen sopimisen TES-sääntely ja käytännöt eivät yksinkertaisesti vastaa kansainvälisessä kilpailussa toimivien yritysten ja kehittyvän työelämän tarpeita. Tämä on ollut tiedossa jo pidemmän aikaa, mutta tarvittavia muutoksia lakeihin ja järjestelmiin ei ole tehty. Nyt on niiden aika.

Yritystason sopimisessa etujärjestöjen valta siirtyy työntekijöille ja yrityksille. Yrityskohtaisten työehtojen idea on yksinkertainen: kun työehdot sovitetaan yrityksen, tehtaan tai tuoteryhmän tilanteeseen, niissä voidaan paremmin huomioida kulloisetkin markkina- ja liiketoimintatilanteet. Parhaimmillaan yritystason työehtoilla turvataan työpaikkoja, varmistetaan investointeja ja vauhditetaan liiketoiminnan kasvua.

Myös työntekijöiden tarpeita voidaan yritystason neuvotteluissa huomioida paremmin, sillä nykyään valtakunnalliset työehtosopimukset sitovat kädet samalla tavalla jokaisessa yrityksessä.

Metsäteollisuus ry:n työehtosopimukset ja niiden voimassaoloajat

TOIMIALA	SOPIMUS	VOIMASSAOLO	TYÖNTEKIJÄMÄÄRÄT
Paperi-, kartonki ja selluteollisuus	Paperiteollisuuden työehtosopimus / Paperiliitto ry	10.2.2020 – 31.12.2021	10 240 jäsenyrityksissä 11 000 soveltamisalalla
	Sähköasentajien työehtosopimus / Sähköalojen ammattiliitto ry	10.2.2020 – 31.12.2021	Osa yllä olevista Sähköliiton jäseniä
	Paperiteollisuuden toimihenkilösopimus / Ammattiliitto Pro ry	19.2.2020 – 31.12.2021	2 150 jäsenyrityksissä 2 500 soveltamisalalla
	Ylemmät toimihenkilöt / ei työehtosopimusta		3 130 jäsenyrityksissä
Puutuoteteollisuus / saha ja levyteollisuus	Mekaanista metsäteollisuutta koskeva työehtosopimus / Teollisuusliitto ry	23.2.2020 – 31.12.2021	4 540 jäsenyrityksissä 11 000 soveltamisalalla
	Mekaanisen metsäteollisuuden toimihenkilösopimus / Ammattiliitto Pro	4.5.2020 – 28.2.2022	520 jäsenyrityksissä 1 500 soveltamisalalla
	Ylemmät toimihenkilöt / Ei työehtosopimusta		700 jäsenyrityksissä 1 000 toimialalla
Metsäala	Metsäalan asiantuntijoiden työehtosopimus / METO - Metsäalan asiantuntijat ry	11.3.2020 – 31.12.2022	1 340 jäsenyrityksissä 1 500 soveltamisalalla
Bioteollisuus	Bioteollisuuden työehtosopimus / Vapo Oy / Teollisuusliitto ry	5.3.2020 – 28.2.2022	70 työntekijää / talokohtainen sopimus

Metsäteollisuus ry ei ole työmarkkinaosapuoli tulevissa neuvotteluissa

Jatkossa Metsäteollisuus ry ei osallistu jäsenyritysten työehtoja koskeviin neuvotteluihin. Yhdistys ei koordinoi jäsenyritysten työehtoneuvotteluja, eikä niitä käsitellä Metsäteollisuus ry:n toimielimissä.

Metsäteollisuus ry kuitenkin tukee jäsenyrityksiään uudistuksessa esimerkiksi tarjoamalla jäsenilleen koulutusta lainsäädännön sisällöstä ja yrityskohtaisen työehdoista sopimisen raameista. Yhdistys tarjoaa jäsenilleen myös yrityskohtaisia valmennuksia sekä materiaaleja, joissa avataan oikeudelliset puitteet muutostilanteessa.

Työehtosopimukset ovat lähtökohtaisesti määräaikaisia ja voimassa sopimuskauden. Metsäteollisuus ry ei enää sääntöjensä mukaan solmi työehtosopimuksia ja on irtisanonut kaikki voimassa olevat työehtosopimuksensa päättymään voimassa olevien sopimuskausien loppuun.

Nykyisiin työehtosopimuksiin perustuvat työehdot lakkaavat valtakunnallisten työehtosopimusten päätyttyä. Jatkossa Metsäteollisuus ry keskittyy erityisesti vaikuttamaan työelämää koskevan lainsäädännön kehittämiseen ja yrityskohtaisten ratkaisujen nykyistä laajempaan mahdollistamiseen sekä osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseen. Toimiala haluaa varmistaa Suomen ja suomalaisen metsäteollisuuden menestymisen.

Toimiala haluaa varmistaa Suomen ja suomalaisen metsäteollisuuden menestymisen.

Paikallinen sopiminen on työpaikoilla pitkäjänteistä yhteistyötä, avointa vuorovaikutusta sekä luottamukseen ja keskinäiseen kunnioitukseen perustuvaa toimintaa. Yritysten näkemykset eivät tue ammattiyhdistysliikkeen rakentamia uhkakuvia paikallisesta sopimisesta.

Paikallinen sopiminen hyödyttää kaikkia osapuolia

Viime vuosina on keskusteltu paikallisen työehdoista sopimisen merkityksestä Suomen kilpailukyvyn nostamiseksi sekä työllisyyden ja tuottavuuden edistämiseksi.

Suomen vientiteollisuuden keskeiset etujärjestöt Kemianteollisuus ry, Metsäteollisuus ry ja Teknologiateollisuus ry toteuttivat viime syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana TT-säätiön tuella kolmesta toisistaan tukevasta näkökulmasta koostuvan paikallisen sopimisen tutkimushankkeen. Selvitykset tarjoavat arvokasta tietopohjaista näkökulmaa muutoksiin, yhteiskunnalliseen keskusteluun ja lainsäädännön kehittämistarpeisiin.

Selvitysten perusteella paikallisessa sopimisessa yritysten ja työntekijöiden tarpeet on mahdollista yhdistää kumpaakin osapuolta hyödyttävällä tavalla. Tämä edellyttää kuitenkin paikallisen sopimisen laajentamista ja kehittämistä lainsäädäntöteitse. Paikallinen sopiminen on työpaikoilla pitkäjänteistä yhteistyötä, avointa

vuorovaikutusta sekä luottamukseen ja keskinäiseen kunnioitukseen perustuvaa toimintaa. Yritysten näkemykset eivät tue ammattiyhdistysliikkeen rakentamia uhkakuvia paikallisesta sopimisesta. Selvitys ei myöskään tue väitettä, että hajaantunut järjestelmä johtaisi työehtojen polkumyyntiin.

Yritysten ja työntekijöiden tarpeet on mahdollista yhdistää kumpaakin osapuolta hyödyttävällä tavalla.

 @metsateollisuus

 /Metsateollisuus

metsateollisuus.fi